

LEADER Ravakka

Tämä on Kutsumatta kylässä -opas eli ohje haitallisten vieraslajien torjuntaan.

Tästä ohjeesta löydät avun **jättipalsamin**, **kurtturuusun**, **espanjansiruetanan** ja **jättipalsamin** tunnistamiseen sekä oikeaoppiseen torjuntaan. Jokaisen haitallisen vieraslajin torjuntaohjeen lopusta löydät linkin ja QR-koodin, joiden kautta pääset lukemaan lisää kasvista ja sen torjunnasta vieraslajit.fi -sivustolta.

Tämän ohjeen on laatinut Leader Ravakka kesällä 2021 vieraslajit.fi -sivuston tietojen perusteella. Ajantasaisimman tiedon haitallisten vieraslajien torjunnasta löydät aina valtakunnalliselta vieraslajit.fi -sivustolta. Tämä torjuntaohje on koottu osana Ravakan Kutsumatta kylässä -hanketta, jolle on saatu rahoitusta haitallisten vieraslajien torjunnan avustushausta Kainuun ELY-keskukselta.

Ohjeen kuvat, jollei muuta mainintaa: Leader Ravakka

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ravakka.fi

Haitalliset vieraslajit ja niiden torjunta

Haitallisella vieraslajilla tarkoitetaan vieraslajia, jonka on todettu uhkaavan luonnon monimuotoisuutta tai siihen liittyviä ekosysteemipalveluita. Haitallinen vieraslaji voi olla EU:ssa tai kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji (listattu EU:n tai kansallisessa vieraslajiluettelossa).

Vieraslaji on laji, joka ovat levinnyt luontaiselta levinneisyysalueeltaan uudelle alueelle ihmisen mukana tahattomasti tai tarkoituksella. Monesti tahattomasti levitämme haitallisia vieraslajeja, jotka aiheuttavat vahinkoa luonnolle, terveydelle ja taloudelle.

Haitallisia vieraslajeja ei saa

- päästää ympäristöön,
- tuoda maahan,
- pitää hallussa,
- kasvattaa,
- kuljettaa,
- välittää,
- saattaa markkinoille,
- myydä tai muuten luovuttaa.

Mitään vieraslajia, myöskään niitä, jotka eivät kuulu em. vieraslajiluetteloihin, ei saa päästä leviämään ympäristöön. Älä kuitenkaan sotke vieraslajia **tulokaslajiin**. Tulokaslaji tarkoittaa lajia, joka on tullut Suomeen omin voimin ilman ihmisen apua ns. luonnollisesti leviämällä. Lajit, jotka luontaisesti leviävät esimerkiksi ilmastonmuutoksen seurauksena, eivät ole vieraslajeja, eivätkä kuulu vieraslajisäädösten piiriin.

Liity torjuntajoukkoihin ja auta Suomen luontoa

1) **Opettele tunnistamaan** haitalliset vieraslajit. Apua tunnistukseen: vieraslajit.fi/lajit

2) **Ilmoita havainnot** haitallisista vieraslajeista [Vieraslajit.fi](https://vieraslajit.fi) -sivuston karttaan: vieraslajit.fi/ilmoita.

3) **Torju** haitallisia vieraslajeja. Muista, että haitallisten **vieraskasvien torjuntaan tarvitaan aina maanomistajan lupa** – ja maanomistaja on velvollinen hävittämään haitalliset vieraslajit. Tutustu torjuttavan lajin **torjuntaohjeisiin sekä jätteenkäsittelyyn** huolellisesti. Lajikohtaista tietoa sekä vinkkejä omien talkoiden järjestämiseen saat vieraslajit.fi -sivustolta.

4) **Seuraa** tilannetta. Monet lajit vaativat torjuntatoimia usean vuoden ajan, jotta ne häviävät.

1. Jättipalsami

Jättipalsami on kotoisin Himalajan vuoristoalueilta ja tuotu alun perin Suomeen puutarhakasviksi. Nykyään se on levinnyt laajalle luontoomme ja sitä on tavattu jopa Ivalon korkeudella. Jättipalsami voi muodostaa laajoja kasvustoja vallaten tilaa muilta kasveilta ja heikentää näin lajiston monimuotoisuutta. Isoilla kukillaan se houkuttelee helposti pölyttäjiä ja saattaa näin haitata alkuperäisen lajiston pölytystä.

Yksivuotinen jättipalsami voi on sitkeä kasvi, sillä yksi yksilö voi tuottaa jopa 4000 siementä. Jopa parinkymmenen sentin korkuiset yksilöt kukkivat ja muodostavat siemeniä. Siementen kypsyttyä kasvi sinkoaa siemenensä metrien päähän. Maan siemenpankissa kasvin siemenet voivat säilyä itämiskykyisinä jopa 7 vuotta, joten jättipalsamikasvustoja on torjuttava useana vuonna putkeen, jotta kasvi saadaan hävitettyä.

Suomessa jättipalsami kasvaa usein asutuksen läheisyydessä. Monet kasvustot ovat saaneet alkunsa, kun puutarhajätteitä on kuljetettu luontoon tonttien ulkopuolelle. Jättipalsamia esiintyy rantakosteikoilla, ruovikoissa ja pellonpientareilla, mutta myös metsäisemmissä ympäristöissä, teiden varsilla ja ojissa. Se leviää erityisen helposti jokivarsia pitkin, sillä sen kelluvat siemenet kulkeutuvat virtaavan veden mukaan kauaskin.

1.1. Näin tunnistat jättipalsamin

- Kosteaa ja hentojuurinen ruohokasvi
- Korkeus on tavallisesti 1-3 metriä, mutta se voi olla myös lyhyempi.
- Kasvin lehdet ovat muodoltaan suippoja ja sahalaitaisia.
- Juuresta kasvi on punertava.
- Kasvin kukat ovat jopa 4 cm pitkät. Kukinto on pystyssä oleva terttu.
- Kukat ovat useimmiten vaaleanpunaisia, mutta voivat olla myös valkoisia tai tummanpunaisia. Suomessa on tavattu useita värimuotoja tummanpunaisista valkoisiin.

Katso kuvat seuraavalta sivulta!

Kasvi on hentojuurinen ja punertaa juuresta.

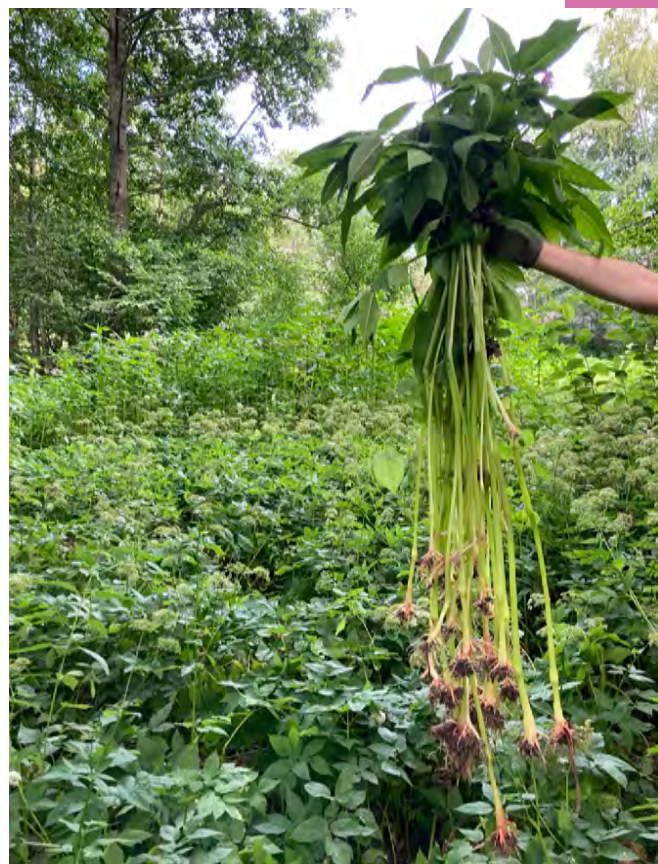

Lehdet ovat suippoja ja sahalaitaisia.

Kuva: Terhi Rytteri, SYKE

Kukinto on pystyssä oleva terttu, ja kukat useimmiten vaaleanpunaiset.

Jättipalsami kasvaa laajoina kasvustoina ja viihtyy sekä kosteilla että kuivemmillä paikoilla. Korkeus vaihtelee.

Älä sekoita jättipalsamia alkuperäislajistoomme lukeutuvaan **lehtopalsamiin**. Lehtopalsami on pienilehtisempi, pensasmaisempi ja kukkii keltaisena.

1.2 Näin torjut jättipalsamia

Milloin?

Jättipalsamin torjunta kannattaa **aloittaa ennen kukintaa** ja siementen kypsymistä. Silloin sen kitkeminen on suorastaan helppoa, kasvin lähtee maasta kevyesti kiskaisemalla. Jos loppukesällä jättipalsamin kukinta on jo pitkällä ja siemenet ovat jo ehtineet muodostua, saattavat torjuntatyöt jopa edistää siementen leviämistä lähiympäristöön.

Miten?

Jättipalsamia kannattaa torjua **kitkemällä yksittäin tai laajoja kasvustoja niittämällä**. Molemmat toimet samassa kohteessa kannattaa toistaa 2-3 kertaa kasvukauden aikana, sillä kasvustoissa esiintyy eri kehitysvaiheessa olevia yksilöitä.

Ennen kukintaa kitkentä on helppoa, sillä kasvin voi kitkeä ja jättää kasvijätteen kasoihin maastoon. Tuhoamista voi tehostaa murskaamalla kasvin.

Jättipalsamia voi torjua vielä kukinnan alkuvaiheessa. Tällöin kasvit kerätään suoraan jätesäkkiin ja hävitetään polttamalla. Pienen määrän vieraskasvijätettä saa laittaa sekajätteeseen, mutta puolenkin tunnin talkoilusta kertyy jo helposti jätesäkki jos toinenkin. Jätesäkit kannattaa kuskata jäteasemalle, joka vastaanottaa vieraslajijätettä. Kunnassa saattaa olla myös keräyslaatikko kasvijätteelle. Oman kuntasi menettelyn tarkistat kunnan ympäristötoimestakin.

*Lisätietoja jättipalsamista
ja torjunnasta!*

2. Espanjansiruetana

Kaikkiruokainen espanjansiruetana tunnetaan kansankielellä myös ”tappajaetanana”, sillä se aiheuttaa suurta tuhoa kotipuutarhoissa sekä viljelyksillä. Vuorokaudessa se syö jopa 10 grammaa eli oman painonsa verran hyöty- ja koristekasveja, sipuleita, kukkia – ja vaikka kuolleen lajitoverinsa.

Monesti kun löydät yhden espanjansiruetanan, löydät kymmeniä tai satoja. Kanta kasvaa nopeasti, sillä kaksineuvoina sekä naaraat että koiraat voivat tuottaa munia parittelun jälkeen. Espanjansiruetana munii jopa 20-30 munaa päivässä ja munat talvehtivat. Jopa aikuiset etanat voivat talvehtia leutoina talvina.

Espanjansiruetanan munat ja nuoret yksilöt kulkeutuvat paikasta toiseen maansiirtojen sekä erilaisten kukka- tai puuntaimien, sipulien ja muiden kauppapuutarhatuotteiden juuristoja ympäröivien multapaakkujen mukana. Laji voi siirtyä myös lehtikasojen ja kompostien välityksellä.

2.1. Näin tunnistat espanjansiruetanan

Kookas espanjansiruetana kasvaa 7–14 cm:n pituiseksi. Sen väritys voi vaihdella paljon. Useimmiten ne ovat murretun oranssinpunaruskeita tai likaisenruskeita, mutta voivat olla myös harmaita tai mustia.

- Esiintyy **joukoittain**.
- Siruetanoilla **hengitysaukko on kilven etuosassa**, muilla etanoilla takaosassa.
- Harjattomuus erottaa ne muista etanoista, **sen selkä on kupera** ja päältä katsoen espanjansiruetanan häntäpää on pyöreäreunainen.
- Alta espanjansiruetana on kokonaan vaalea.
- Lima on väritöntä, kuivuttuaan keltaista.

Älä sekoita espanjansiruetanaa suurikokoiseen, mustaan tai mustan ja valkean viiruiseen, joskus harmaaseen **ukkoetanaan**, ruskeaan **metsäetanaan** tai viiruiseen **panterietanaan**. Nämä eivät ole haitallisia vieraslajeja. Hengitysaukko on hyvä tunnistuskeino. Muiden mainittujen lajien hengitysaukko sijaitsee vähän kauempana päästä kuin espanjansiruetanalla, esimerkiksi ukkoetanalla se on kilven puolivälin takapuolella. Sillä on myös selvä harjanne. Metsäetana jää suurimmillaankin noin 7 cm pituiseksi ja sen erittämä lima on oranssia. Metsäetanoiden pääelinympäristö on metsä. Metsäetana ja ukkoetana esiintyvät yksittäin, eivät joukoittain, kuten espanjansiruetana.

Katso kuvat seuraavalta sivulta!

Selkä on kupera, päältä häntää pyöreäreunainen.

Alta etana on täysin vaalea ja lima on väritöntä.

Espanjansiruetanat ovat suurikokoisia, mitaltaan n. 7-14 senttiä.

Ilma-aukko on hyvä tunnistuskeino.

Pantterietana ja espanjansiruetana.

Espanjansiruetana ja ukkoetana.

2.2 Näin torjut espanjansiruetanaa

Milloin?

Paras aika torjua espanjansiruetana on **loppukeväältä ja alkukesällä** ennen, kuin talvehtineet yksilöt ehtivät munia. Etana munii kerralla noin 20–30 munaa ja jatkaa munintaansa pitkin kesää ja syksyä juuri kosteiden kausien aikaan. Sukukypsät etanat olisi siis syytä tuhota heti keväällä ja aina ennen munintaa.

Espanjansiruetanoiden keräämiseen ja hävittämiseen et tarvitse maanomistajan lupaa.

Miten?

Hyvä varusteet espanjansiruetanoiden keräämiseen ovat **kertakäyttöhanskat ja vanha ämpäri. Myös vanhat grillipihdit ovat oiva apuväline.** Älä pitele etanoita paljain käsin, niiden lima sisältää paljon viruksia ja bakteereja. Limaa on myös vaikeaa irrottaa käsineistä, käytäthän siksi tästä laatikosta vain kertakäyttöhanskoja etanoiden torjuntaa.

Kerää etanoita ämpärin pohjalle ja **tuhoa pienissä erissä kaatamalla ämpäriin kiehuvaa vettä tai 80 %:sta alkoholia niin, että etanat peittyvät kokonaan.** Tärkeää on, että etanat kuolevat heti, eivätkä kärsi. Toinen tapa hävittää etanat on leikata saksilla sarvien välistä pitkittäin, jolloin pään hermoringas menee poikki. Älä leikkaa etanaa poikittain, sillä silloin etupää voi jäädä henkiin.

Hävitä kuolleet etanat on esimerkiksi **muovipussin pakattuna sekajätteen mukana** poltettavaksi.

Näin ehkäiset etanoita, jos niitä esiintyy pihallasi

Pidä nurmikko ja kasvillisuus matalana ja siistinä. Näin etanat eivät löydä suojaa kuivumista vastaan. Korjaa pois lehti- ja risukasat syksyllä, ettet jätä etanoille talvehtimipaikkoja. Avokompostit houkuttelevat etanoita, joten niitä kannattaa välttää. Yksi keino on ripotella kalkkia kompostin päälle. Se imee etanoista veden ja kuivattaa ne. Kalkin käytössä tulee olla maltillista, sillä se haittaa kompostin pieneliöiden toimintaa.

Etanan esiintymisalueilta ei saa kuljettaa muualle maa-ainesta, lehtikasoja, kompostia eikä kasveja. Näin estetään etanoiden ja niiden munien kulkeutuminen uusille alueille.

*Lisätietoja
espanjansiruetanasta
ja sen torjunnasta!*

Vinkki!

Etanat hakeutuvat kosteisiin paikkoihin. Houkutellaksesi etanoita voit tehdä etukäteen ansoja: jätä torjuntakohteelle esimerkiksi laudan pätkiä, jotka muodostavat etanoille houkuttelevia kosteita ja pimeitä paikkoja.

3. Kurtturuusu

Kurtturuusu on sitkeä kasvi, joka kestää vaikka ja mitä ja viihtyy lähes missä vain. Siinä syy, miksi se alun perin on ollut niin suosittu puutarha- ja aitakasvi. Puutarhoista se on monen muun vieraslajien tavoin karannut luontoon. Kurtturuusun kasvattaminen on kiellettyä 1.6.2022 lähtien, mikä tarkoittaa, että jos pihallasi kasvaa kurtturuusu, se on hävitettävä.

Hiekkarannalle asetuttuaan kurtturuusu pystyy vaakajuurakkonsa avulla levittäytymään läpitunkemattomiksi tiheiköiksi ja syrjäyttämään täysin alkuperäisen merenrantalajiston. Tällöin se on merkittävä haitta rantojen eliölajien lisäksi rantojen virkistyskäytölle. Pahimmillaan kasvustot ovat jopa hehtaarien laajuisia. Tästä syystä kurtturuusuhavainnot tulisi ilmoittaa ja kasvia torjua erityisesti rannikkoalueilla ja saaristossa.

3.1. Näin tunnistat kurtturuusun

- Pensas on 0,3-1,5 metriä korkea, kasvi muodostaa tiheitä ja laajoja kasvustoja
- Lehdet ovat kurtstupintaiset, ryppyiset, paksut ja alapuolelta tiheäkarvaiset.
- Tiheästi sijaitsevat piikit ovat suoria, vaihtelevan kokoisia ja karvaisia.
- Kurtturuusu kukkii kesä-syyskuussa. Kukat ovat suuria ja yksinkertaisia, halkaisijaltaan 6-10 cm. Kukkien väri vaihtelee aniliininpunaisesta vaaleanpunaiseen ja valkoiseen. Kukkaperä on usein käyrä.
- Marjat eli kiulukat kypsyvät loppukesästä. Ne ovat punaisia ja keskeltä hieman litistyneen muotoisia, vähän naurismaisia.

Kurtturuusun erottaminen muista ruusulajikkeista voi olla haasteellista varsinkin ennen kukkien ilmestymistä. Lehtien ja varren piikkisyyden perusteella kurtturuusun saattaa helposti sekoittaa kurtturuususta jalostettuihin, sallittuihin tarhakurtturuusuihin. Pelkkiä kukkia katsomalla kurtturuusun saattaa taas sekoittaa esimerkiksi metsäruusuun, heleäorjanruusuun tai himmeäorjanruusuun, jotka ovat Suomen luontoon kuuluvia alkuperäislajeja. Muiden ruusujen lehdet ovat tyypillisesti ohuehkoja ja sileähköjä. Kaikista ruusuista vain kurtturuusun varret ovat tiheäkarvaisia, risteymillä ja useimilla lajikkeilla ne ovat niukemmin karvaisia.

Kuva: Terhi Rytteri, SYKE

Vieraslajit.fi:n tunnistuskaavio auttaa sinua erottamaan kurtturuusun muista ruusulajikkeista. Katso seuraavat sivut!

KURTTURUUSUN TUNNISTAMINEN

Tärkeimmät tuntomerkit

3.2 Näin torjut kurturuusua

Kurturuusun torjunta vaatii aikaa ja sitkeyttä. Torjunta on helpointa pensaiden ollessa vielä pieniä. Pienimmät yksilöt on helppo kiskoa varsinkin hiekkamaasta ylös käsin. Kookkaampiin yksilöihin tarvitaan tukevien hanskojen lisäksi työkaluja.

Ensin **pensas leikataan esim. oksasaksilla tai raivaussahalla tyveä myöten alas**. Sen jälkeen päästään käsittelemään **juurakkoa, joka pyritään kaivamaan kokonaan pois maasta**. Kivisessä maassa tämä voi olla haastavaa.

Kurturuusua voidaan torjua **näännyttämällä tai peittämällä kasvusto**.

Kurturuusun monivuotisessa näännytysmenetelmässä kaikki pensaan vihreät versot katkaistaan tai revitään irti. Ensimmäisenä vuonna versot kannattaa katkoa 3–4 kertaa. Seuraavina vuosina katkomista tehdään 2–3 kertaa kasvukauden aikana. Katkotut oksat voidaan jättää kitkentäpaikalle maatumaan. 3–4 vuodessa, pensas näivetty kokonaan hengiltä. Näännytäminen tappaa myös juurakot. Jäljelle jäävät ruusupensaiden rangat voidaan leikata alas ja vaikka polttaa. Näännyttämistä puoltaa se, ettei hankalasti hävitettävää kasvijätettä tai maa-aineksia synny, eikä torjunta-aineita tarvitse käyttää lainkaan. Työ on myös suhteellisen kevyttä

Kasvustoa peittämällä ruusukasvusto leikataan maan tasalle ja peitetään huolellisesti tukevalla pressulla. Pressun annetaan olla paikallaan 2-3 vuotta, reunoilta puskevat versot kiskotaan pois.

Huom! Kurturuusun hävittäminen ei yleensä onnistu kerralla. Maahan jää helposti juurien paloja, jotka voivat versoa. Seuranta on siis äärimmäisen tärkeää.

Kun leikkaat kurturuusunpensaasi, on kiinnitettävä erityistä huomioita kurturuusua sisältävän kasvijätteen ja maa-aineksen hävittämiseen. Juurakot ja sen palat kannattaa ensin seuloa pois maa-aineksen seasta. Kotikompostiin ei pidä laittaa kiulukoita tai siemeniä, sillä ne eivät todennäköisesti tuhoudu. Pieniä määriä kurturuusun kiulukoita, siemeniä, juurakointa ja juuren palasia on mahdollista tarvittaessa hävittää polttokelpoisen sekajätteen mukana.

*Lisätietoja
kurturuususta
ja sen torjunnasta!*

4. Jättiputket

Tehokkaasti leviäviä jättiputkia voit tavata pelloilla, pientareilla, metsissä ja rannoilla. Kun ne pääsevät hyvään kasvupaikkaan, ne saattavat muodostaa jopa ”jättiputkimetsiä” eli tiheitä kasvustoja, jotka tukahduttavat alleen kaiken muun kasvillisuuden.

Jättiputkien ryhmään kuuluvat *armenianjättiputki*, *kaukasianjättiputki* ja *persianjättiputki*, jotka kaikki on säädetty haitallisiksi vieraslajeiksi. Jättiputket lisääntyvät siementen avulla, ja voivat levitä uusille kasvupaikoille puutarhajätteen tai maa-ainesten mukana. Jättiputkien siemenet itävät hyvin ja ne säilyvät itämiskykyisinä maassa useita vuosia.

Jättiputkista on ihmisille myös terveydellistä haittaa. Jättiputkien kasvinesteen reagoidessa auringonvalon kanssa iholle voi syntyä vakavia palovamman kaltaisia, hitaasti parantuvia tai jopa pysyviä iho-oireita. Herkät ihmiset voivat saada hengenahdistusta ja allergisia oireita jo kasvuston lähellä oleskelusta. Ole siis varovainen!

4.1. Näin tunnistat jättiputket

- Voivat kasvaa jopa **3-5 metrisiksi**.

- Varsi on läpimitaltaan jopa 10 cm **paksu ja karvainen**. Kaukasian- ja armenianjättiputket ovat yksivartisia ja varressa on punaisia tai punaruskeita laikkuja. Persianjättiputki on monivartinen ja varsi on tavallisesti etenkin alaosasta täysin violetti tai punaisenruskea.

- **Lehdet ovat kookkaita ja liuskoittuneita**. Voivat kasvaa lehtiruodin kanssa 3 metriä pitkiksi. Kaukasianjättiputken lehdet ovat 1-parisia ja teräväkärkisiä. Muilla lajeilla ne ovat tavallisesti 2-3-parisesti parilehdykkäisiä.

- Kasvi kukkii on kesä-elokuussa. **Kukinto on monihaarainen, kerrannaissarja, joka voi olla yli puoli metriä leveä**. Kukat ovat valkoisia tai hennon vaaleapunaisia ja yhdessä kasvissa niitä voi olla jopa 80 000. Kaukasian- ja armenianjättiputken kukinnot ovat päältä litteähköjä, ja niissä on 60–120 pikkusarjaa, persianjättiputkella pikkusarjoja on 35-85, ja kukinnot ovat useimmiten päältä hieman kuperia.

- Jättiputket on mahdollista tunnistaa myös voimakkaan aniksisen **tuoksun** perusteella (etenkin persianjättiputki).

Torjunnan kannalta ei ole välttämätöntä tunnistaa jättiputkia lajilleen. Havainnot kannattaa ilmoittaa vieraslajit.fi -sivuilla ”jättiputki”-nimellä, jos et ole aivan varma, mikä jättiputkista on kyseessä.

Kuva: Jouko Rikkinen

Kuva: Mikko Piirainen

Jättiputket ovat korkeita, jopa 3-5 metrisiä. Kuvassa armenianjättiputki.

Kuva: Krister Brandser

Persianjättiputken kukinto.

Kuva: Terhi Rytteri, SYKE

Jättiputki voi muodostaa "jättiputkimetsiä" eli tiheitä kaiken alleen peittäviä kasvustoja. Kuvassa kaukasianjättiputkea.

Armenianjättiputken lehti.

Kuva: Timo Hokkanen

Kasvuston ollessa alkuvaiheessa, kaukasianjättiputkenkin lehdet ovat vielä pyöreämpiä.

Kuva: Terhi Rytteri, SYKE

Kaukasianjättiputken lehdet ovat 1-parisia ja teräväkärkisiä. Varressa on läikkiä.

Kuva: Mikko Piirainen

4.2 Näin torjut jättiputkia

Milloin?

Jättiputkien hävittäminen on työlästä, mutta täysin mahdollista. Torjuntaan kannattaa ryhtyä jo **toukokuun alkupuolella**, kun kasvit ovat vielä pieniä.

Kannattaa olla tarkkana etenkin vesistöjen lähellä, sillä siemenet leviävät veden mukana tehokkaasti. Torjunta pitää tehdä useamman vuoden peräkkäin.

Miten?

Yksittäisiä jättiputkiyksilöitä voi torjua mekaanisesti **katkaisemalla pääjuuren pistolapiolla 10–20 cm syvyydestä tai kaivamalla juuri kokonaan maasta**. Ensimmäisen vuoden hentojuurisia taimia voi poistaa ihan **käsin kitkemällä**.

Laajemman kasvuston kohdalla niittäminen on hyvä keino. Toistuva niittäminen estää kasvia yhteyttämästä ja heikentää hiljalleen sen elinvoimaa. **Niittäminen on helpointa ja turvallisinta tehdä, kun kasvusto on matalaa**. Koska jättiputket lisääntyvät vain siemenestä, voi jo kukintojen poistolla olla tehokas vaikutus. Katkaisemalla kukinto estetään uusien siementen kehittyminen ja variseminen maahan.

Pienehkön kasvuston voi peittää mustalla, paksulla, valoa läpäisemättömällä muovilla, ja päälle asetetaan painot. Peittäminen näivettää kasvit, eikä päästä siemeniä itämään maaperästä. Peittäminen on usein helpointa toteuttaa niittämisen jälkeen.

Ole huolellinen jättiputkia sisältävän kasvijätteen ja maa-aineksen hävittämisessä. Lisääntymiskyvyttömät kasvin osat, kuten **lehdet voidaan laittaa kompostiin**. Siemenet eivät tuhoudu kotikompostissa, joten **siemenet sekä kukinnot kannattaa hävittää esimerkiksi polttokelpoisena sekajätteenä**. Oman kunnan ohjeen varmistat kunnan ympäristötoimesta tai paikallisesta jäteyhtiöstä. Hanskat ja hyvä suojautuminen muutenkin.

On tärkeää osata erottaa jättiputket luonnossa kasvavista muista kookkaista sarjakukkaiskasveista, kuten telänukonputki, idänukonputki, karhunputki ja väinönputki. Nämä kaikki ovat mitoiltaan kuitenkin selvästi jättiputkia pienempiä.

Lisätietoja jättiputkien ryhmästä ja kasvien torjunnasta!

Muista:

Varustaudu hanskoin ja pitkin hihoin ja housuin, jotta vältät kasvinesteen joutumisen iholle ja näin mahdolliset palovammat.